

Tränarintervju med Mattias Hjelte

Jaha Mattias, ansvarig för Hedens A-lag 2022, vem hade trott det, och hur känns det?

Inte jag själv i alla fall, men, ju längre det gick av "mellan säsongen" desto klarare blev det, för många av oss. Jag var helt inställd på att enbart fortsätta med P16, vilket jag tycker är ett lite för fint projekt att bara släppa, och, nu släpper jag det inte, men vi försöker integrera det i seniorfotbollen, vilket så far as I can see, sen ett par år tillbaka är en bristvara i BD-fotboll.

Det känns grymt kul, och inspirerande, hittills. Av de träningar jag lett så ser jag jag seniora gejmers, med stora kunskaper gå all-in, ta ansvar, gå före på ett sätt som övergår mina förhoppningar, samtidigt som jag ser 16-åringar, med glöd i blicken sträva, se, ta efter, och få arbeta med kroppen, och beslutsfattandet på ett sätt som juniorfotbollen inte alltid erbjuder. Men, det är första gången jag tar hand om ett seniorlag, så, det har jag en stor ödmjukhet inför.

Jag bär en känsla att vi, i Norrbotten tappar alldeles för många 15, 16-åringar varje år, de sista åren som helt plötsligt inte har något lag att spela med för att den befintliga, fungerande struktur dom tillhört försvann i olika riktningar. Det känns inte bra, och jag tycker det är för enkelt att peka på att alla har olika ambitionsnivåer och att det, i sin tur skulle vara ett carte blanche för att grupper ska splittras tidigt. Olika ambitionsnivåer har vi överallt i samhället - på arbetsplatser, i förhållanden, i nära och perifera relationer, har haft sen födseln, och kommer att ha tills dess solen går ned. Även inom en grupp med enbart "hög ambitionsnivå", eller "hög färdighet" så varierar nivån, från träning till annan.

P16 som jag har kört sen dom var 4 år har alltid haft olika ambitionsnivåer, och färdighetsnivåer som varierat över tid - likväl har det, hittills gått att hålla ihop gruppen, erbjuda alla en utmaning, och en miljö som utgår från individens utgångspunkt där vi 11 år senare har en grupp som hela tiden växt, å ena sidan, å andra sidan har 2 spelare som rört sig i landslagssammanhang, och ytterligare 7-8 som snurrat i distrikts sammanhang, på ett, eller annat sätt. Om ett år kan det vara 7-8 andra - så lite vet vi om "färdighet", i dom här åldrarna. Så, jag tror ganska starkt att det går att driva bra verksamhet i grupper med olika ambitions, och färdighetsnivåer, bara man bestämmer sig för att det är viktigt.

Kan vi, så småningom, med detta initiativ facilitera så att vi integrerar många juniora fotbollsspelare, i seniorfotbollen, på olika nivåer, som i sin tur kan bära det vidare, till sina barn, träffa mig på stan om 20 år och berätta hur dom själva hade en så pass ljus erfarenhet av fotbollen att dom själva tog ansvar, och blev ungdomsledare för att dom upplever att fotbollen gav dom så mycket så är jag nöjd. Fotbollens egentliga uppdrag, åtminstone med det vi vet nu är ju att vara en folkrörelse, med impact på folkhälsan, som är cirkulär. Det är utgångspunkten. Kan vi ovan det odla lag, eller individer som når stor sportslig framgång så är det ju himla fint, spännande, och entusiasmerande.

A-lag och P16 tillsammans, funkar det?

Återstår ju att se, som vilken dag som helst, i vilken människas liv som helst. Jag har i väldigt liten omfattning, i åtminstone mitt vuxna liv, hittills ägnat tid åt att konstatera utmaningar, mer funderat över hur vi på bästa sätt optimerar, utvecklar det läge vi befinner oss i. Här finns fantastiska möjligheter för föreningen, för seniorerna, för P16 och kommande årgångar. Av de träningar jag lett hittills så överträffar utfallet förväntningarna, med råge, men, vi har ett hundratal träningar och 40 matcher kvar, så, vi får se.

Sen är det en gemensam träningsgrupp, men, där seniorerna, i huvudsak ska representera i div 4 och juniorerna i P16-nationell. Man får hålla det i tanken.

Vad är din relation till Heden?

Jag kom hit, som en ganska vilsen spelare 98, eller 99, av en slump. Kände relativt tidigt att jag hade "kommit hem", i kulturen, bland människorna. Det var kloka, vänliga människor, med ett lite större span på helheten, och livet i stort än any given company, och man fick slänga upp bollen på nacken vid hörnflaggan utan att det blev alldeles för livat.

Tobbe var ordförande då, Mats Hillergren kassör. Dom är tillbaka igen, sen ett par år, och jag blir glad varje gång jag ser dom, för, jag tycker det är fint att dom, som inte längre har några egna ungar kvar i verksamheten är där, och är duktiga, för något större än sig själv.

Daniel Kvibacke, som gav mig ett par ordentliga tjuvsmällar på första träningen, vilken, jag då hade planer på att sänka ordentligt, för att jag blev så förbannad är förmodligen min allra närmsta vän idag, drygt 20 år senare, och hans äldste son, en långt mycket skickligare playmaker än pappan har jag i träning lite nu och då.

2009 hade föreningen, på kort tid gått från att vara stans största ungdomsförening till att inte ha en enda ungdomsspelare kvar, dessutom var vi i ett besvärligt ekonomiskt läge. Några av oss klev in i styrelsen och försökte räta upp, med Nils Gustavsson som obeveklig ordförande, Henrik Mattsson med entourage restartade ungdomsverksamheten, jag och Jörgen Eman startade 05/06 året efter - idag har vi fulla årgångar från P06 ned till P2016, startar P2017 till våren, kassan är väldigt stabil, och anläggningen har utvecklats - det är klart jag har en ganska stark relation till Heden.

Fick du en bra deal?

Ha, ha. För mig är allt nedom Super-ettan amatörfotboll, på olika nivåer, och där har jag, redan som spelare tyckt, och känt att "dealar", långt från den nivån har ett väldigt litet existensberättigande kring något som rimligen borde handla om något annat.

Jag var tydlig med att jag, mot bakgrund av detta, och vad jag, och mina barn uppfattar att vi fått av Heden inte ville ha någon "deal", överhuvudtaget, utan att vi istället skulle fortsätta att utveckla föreningen, kulturen, anläggningen, spelarutvecklingen som vi gjort de sista åren - jag tror att Heden, tillsammans med IFK Luleå är den förening med bäst representation i "30 distriktslagssammanhang" de sista 3 åren. Hur fortsätter vi med det? Hur säkerställer vi en

bra spelarutbildning i hela föreningen? Vad är en bra spelarutbildning, vad gör man då? Jag hoppas vi kan hänga upp en VEO-anläggning, eller motsvarande på Olympia, redan i år - det är ett grymt instrument i att utveckla fotbollsspelare om man vill ägna tid åt det.

Du är ju en Joga-Bonito romantiker, i din kommunikation. Hur tänker du där, vad vill du att vi ska få se på Olympia, i år?

Fotboll är en uttrycks, underhållningsform - det är ju liksom inte politiska överenskommelser om vikten av progressiv beskattning av en population. Det är också en biljardindustri där allt betalas av just vårt intresse, så länge fotbollen engagerar.

Den dag fotbollen, till 100%, enbart, uteslutande handlar om korridorerna, spelytor, huruvida vi ska pressa utåt, eller inåt, snedbena vänster, ordning och reda, löning på fredag så kommer dess underhållningsvärde ha minimerats till ett parti schack mellan två ganska trötta spelare. Då är underhållningsvärdet - fotbollens egentliga nerv illa ute. Det vore synd.

Fotboll är svårt, det kanske svåraste som finns - herregud, vi ska manövrera ett rullande föremål med den del av kroppen som är i särklass minst motoriskt utvecklad, i ett 360 graders perspektiv med 22 rörliga pjäser där det behöver fattas otroligt många kvalificerade, snabba beslut, med precision, varje moment. Det är klart vi behöver en plan, som vi kan vara överens om, det är klart vi behöver ha ungefärliga utgångspositioner, uppgifter, och ansvarsområden klart för oss. Men, vi behöver också känna att vi har utrymme att bryta plan, och fatta modiga beslut, förutsatt att dom handlar om att vi tror att dom adderar något.

Vill någon dra ett Rabona-inlägg från halvdistan, istället för att för 10:e gången approacha assistyten så är jag den första som kommer att jubla, för, det kanske får en ungdomsspelare att förstå att leka med bollen, och söka perfektion i det umgänget liksom är grejen, det kanske får motståndarna i matchen att fatta att "den här gubben behöver vi ha skärpa på" - alltså ett mervärde. Kan vi ha mittbackar som inte bara "tål press", utan gillar press, söker press så sätter det ett ganska annorlunda avtryck i tillställningen än om desamma bara ska riskminimera. Hörde Olof Lundhs podd med Jonas Thern i mellandagarna. Han pratade rätt mycket om modiga fotbollsspelare, bland annat om mittbackar som ska våga ta ned bollen på bröstet i eget straffområde, och, om svårigheten att utveckla fotbollen om vi inte vågar utbilda modiga spelare. Jag gillar Thern, bland annat för att törs gå mot vinden.

Fotboll, behöver, precis som konst, eller musik vara värd entrépengen, innehålla det oväntade, kompletterat till den underliggande planen, annars är det snart lika intressant som en hundutställning med uppstoppade hundar.

Samarbetet i Boden-fotbollen?

Först av allt - att bedriva föreningsverksamhet i idrottsrörelsen är svårt. Det är ett jätteviktigt uppdrag, med många känslor inblandade, och ingen föreningsverksamhet är ju överkapitaliserad. Snarare tvärtom - hårt arbete under volontära former med väldigt små ekonomiska underlag där varje förening, för att existera, och därmed kunna erbjuda samhället något behöver ha sin profil, sin unikit, sitt uppdrag samtidigt som räkningarna ska betalas, kläder ska tvättas, planer klippas och alla ska få sin röst hörd. Jag tycker att alla, som engagerar sig, tar ansvar, i någon form är värda att hyllas.

Jag är dock helt övertygad om att vi skulle behöva samarbeta mer, inte bara inom Boden-fotbollen, utan BD-fotboll i stort. Våra mätbara resultat, de sista 50 åren, avseende både lag, och utveckling av individer som blir "elitspelare", per capita tycker jag vi borde försöka vända till något annat. Försöka, genom att prata, och tänka tillsammans. Då kommer man ju i alla fall så långt som man tillsammans kan komma.

Men, samarbete tarvar, i någon mening självrannsakan, och självutplåning, att man kommer till ett gemensamt bord med uppriktig vilja att dela med sig, vilja dansa, inte bara ta, eller bevara. Det gäller alla, och är ganska svårt.

Det fanns initiativ från Hedens sida, under hösten, kring 15-16 åringarna, avseende samarbete, men, det krävs minst en partner till som vill dansa, ungefär samma dans för att det ska bli något annat än fri-dans. Det blev inte så, just nu.

Det kanske kan plockas upp framgent, men, då behöver den diskussionen utgå från en gemensam vilja framåt, det reella läge vi har avseende numerärer och möjligheter, en ambition om att så många som möjligt ska rymmas, tycker jag.

Skulle det gå att ha ett gemensamt, av flera föreningar samfinansierat P17 och P19 lag i Norrbotten, som hade möjlighet att tävla i de högsta nationella serierna, som inte konkurrerade med de underliggande föreningarnas verksamheter, utan var ett komplement till desamma genom att bara ha någon gemensam träning, och en match per vecka? Kanske, eller kanske inte. Skulle ett sådant, med en ännu mer sömlös koppling mellan junior och seniorfotboll kunna få talanger att inte i lika stor omfattning flytta söderut innan dom börjat gymnasiet? Kanske, kanske inte. Jag tror det finns mycket att fundera på.

Tidig specialisering, eller inte?

Såklart väldigt, väldigt svår fråga där det som en både klok, och god vän brukar säga det "inte bara finns en väg". Det är till sist väldigt mycket från individ till individ. Dock tror jag att det, till sist är passion som driver utveckling, längst, och mest. Inte gamla normer, direktiv, egna drömmar om ordning och reda, eller oro för vad andra gör, och en känsla av att vi måste följa efter. Passion går inte att kravställa på, den måste komma inifrån, och vi som organisationer, med bäring på utvecklingen av framtida samhällsmedborgare behöver ägna vår energi att fundera på vad som odlar passion mer än vi funderar på vad som uppfyller våra egna, icke evidens-testade, ibland orosdrivna riktlinjer för hur vi tror att det bör vara.

All träning är bra träning, på något sätt, på samma sätt som vi behöver träna grenspecifikt, momentspecifikt för att bli riktigt skickade. Kan vi, upp till viss nivå, eller ålder träna så varierat som möjligt, om detta samtidigt får passionen att vara kvar så tror jag det är bra. Är skidskytte bra för fotbollsspelare - ja, tveklöst, för delar av en fotbollskompetens. Blir man Serie A spelare om man per huvudsak under ett år tränar skidskytte - nej, jag tror det blir svårt.

För att ta fotbollen, och hockeyn som är ett gammalt exempel så tror jag på att låta ungdomarna känna efter själva istället för att vi vuxna, för tidigt ska försöka styra in dom i en

fålla. Jag tror, eller i vissa fall vet att omväxling får våra ungdomar att totalt sett träna mer än dom hade gjort annars, om dom håller liv i bägge idrotterna, länge.

Ligger du på 7-8 pass fotboll, under sommaren så blir ett extra pass fotboll inte lika enkelt att genomföra som att gå ut i trädgården och snajpa 100 handledsskott, eller köra ett par set marklyft och skridskohopp, och vice versa.

Jag som fotbollsledare kommer aldrig, i alla fall upp till 18, då ungarna fortfarande är ungar, att rekommendera, kravställa att dom bara måste träna fotboll, och ingenting annat än fotboll, 8ggr/vecka, om dom samtidigt, vintertid, för att behålla passionen kan lira hockey, vilken är en minst lika bra träning för allmänfysiken, allmänmotoriken, och beslutsfattandet i trafik, på samma sätt som jag tycker att hockeyn borde kunna resonera - vad ska ungdomarna in i ett gym, med bakåtvänd keps att göra, april till september om dom istället skulle kunna lira fotboll?

Bägge idrotterna idag kräver agila, uthålliga, explosiva idrottare som kan fatta bra, och snabba beslut, i trafik, baserat på en bra uppfattning, och värdering - de fotbollsskillar jag haft, som kommit något senare till hockeyns försäsong har inte direkt släpat efter avseende fysiken, motoriken och beslutsfattandet i trafik. Ej heller har dom varit stömliga på fotbollsplan efter att "bara" ha underhållstränat fotboll under vintern. Vi tappar lite för många unga idrottsmän i dom här åldrarna för att vi lutar oss mot sanningar som aldrig evidenstestats. Man behöver inte evidenstesta huruvida passion driver engagemang - det vet vi sen tidigare. Jag blev, i den här frågan klart bekymrad när vi inför uttagningen av distriktslaget, till Junsele fick ett par återbud av 14-15-åringar för att det helt enkelt inte gick att förena med den andra idrotten. Det borde vi vuxna kunna hjälpa pojkarna med.

Jag tycker dock att vi har haft väldigt bra dialog, på föreningssidan, hittills med samtliga andra föreningar där vi har dubbelidrottande ungdomar, och hoppas att vi fortsatt kan ha det.

Vinner vi 4:an?

Får vi ut max, eller mycket av alla spelare för vilka dom är som individer, kan vi bli överens om en grov plan för hur vi vill spela fotboll i anfallsspelet, och försvarsspelet, hålla oss till den, och dessutom känna att vi har mandat, frihet att bryta den planen, vid behov, förutsatt att vi kan motivera värdet med detta, kan vi få alla, eller så många som möjligt att känna att det adderar värde i deras liv att lira fotboll med Heden så kommer det att gå bra. Det finns en spetskompetens i bruttotruppen som är väldigt, väldigt bra relativt den serie vi ska spela i - frågan är vad vi får ut av den, tillsammans - det är upp till spelarna, och mig.

Är, i allmänhet ganska ointresserad av kvantitativa utfästelser i förväg. Hur påslagna vi är på nästa träning, i nästa aktion, i aktionen därpå är mer intressant för mig. Lyckas vi, tillsammans hålla det på en bra nivå, genom säsongen blir resultaten därefter. Men, jag har aldrig klivit ut på en fotbollsplan med en annan föresats än att försöka vara bättre än de som står på andra sidan, korrekt, eller blåögt.

Jag hoppas att vi, via ett stort bollinnehav ska göra många mål, varje helg på Olympia, bjuda de som kommer dit på en sevärd fotbollsmatch, släppa in något färre, och samtidigt som vi gör det integrera ett gäng 16-åringar i seniorfotbollens underbara värld.

Vem gör flest poäng?

Calle Mattsson har lovat 20, minst. Jag hoppas att det inte räcker, så jag säger Oskar Nyqvist, på 25.

Vad tror du om Norrbottens-fotbollen i övrigt?

Lägger inte så stor vikt vid vem som går upp, flyttas ned från, eller står still från år till annat. Just nu. Jag skulle istället vilja att vi, på något sätt samlade all tänkbar tankekraft och funderade på vad vi skulle kunna göra med ett befolkningsunderlag på 250.000 i Norrbotten när exempelvis Bodö/Glimt, med ett underlag på 70.000, på nordligare breddgrader kan piska Roma med 6-1, hota Milan, och leka i Tippeligan. Ett Bodö, som om jag förstår saken rätt lindansat, långt från några självklara pokaler för inte så många år sen.

Vad är det dom har gjort, som vi inte gjort, som vi eventuellt skulle kunna göra delar av, annorlunda. För, hur vi än vrider och vänder det hela så har vi inte haft ett lag i Allsvenskan sen 1971, och ett i superettan sen 2005. Det är synd, och jag är så drömsk, och naiv så jag tror att inte alla svar handlar om kapitalisering, eller plantillgång vintertid. Avseende plantillgång, reellt sett, över ett helt år tror jag tvärtom att vi har fantastiska förutsättningar i jämförelse med många lag söderut - i Heden, exempelvis går det nästan att träna 10 timmar per dygn, om man vill och orkar, från mars till november.

Piteå höll sig kvar i norretan. Det är bra. Jag noterar där, vilket jag kan ha fel i att man inte verkar ha en lika stor tro på akademi strukturer, en vad det verkar enklare hållning mellan hockeyn och fotbollen där ungdomarna mer easy-going verkar kunna köra bägge, samt att samverkan verkar gå lättare - PIF och Storfors kör ett gemensamt lag i P16 nationell bestående av en hel del killar som lirar bägge. Det känns spännande, och friskt så får vi se hur det utvecklar sig.

IFK kan ha något riktigt bra på gång om man tar vara på, fortsätter utbilda och integrerar deras väldigt fina, unga spelare - Per Nyström Jensen har ett samlat grepp om deras 05-06, och han är en fantastisk fotbollsledare i BD, i mina ögon, totalt sett. IFK:s 06:or, har, i många år spelat en fotboll som gjort mig varm i hjärtat. Jag hoppas alla är glada, snälla med varandra, på rikt siktar framåt, uppåt varje träning, och att vi tillsammans, där vi är kan utveckla BD-fotboll framåt.

Vilka är dom viktigaste egenskaperna hos en fotbollsspelare, enligt dig?

Förmågan att lyssna, och kunna ta emot råd, och förmågan att utifrån detta hela tiden vilja, orka sträva och söka utveckling av det man behöver utveckla.

Framtiden för Heden då?

Det finns en flerårsplan baserat på att vi just har fulla, och duktiga årgångar från P06 till P2016. Det som sker i år är bara början på något kontinuerligt, hoppas jag, då kassan är stark, anläggningen fantastisk, den aggregerade fotbollskompetensen stor, och kulturen stark, och fin. Men, det är som i näringslivet - du behöver vara på tårna, kunna hantera minst två tankar samtidigt, och vara klok i hur dom förhåller sig till varandra, tänka, och anpassa stegen till att alla ska med.